

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maden sektöründe köklü yasal düzenlemelerin yeniden ele alınması, Avrupa standartlarında işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında tedbirlerin tartışılması, yaşanan maden facialarında özelleştirme politikasının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Muğla yatağan ilçesinde 19 Temmuz Perşembe günü Yatağan Termik Santralinde göçük meydana gelmiş, termik santralinde kömür taşıyan raylı sistemin çökmesi sonucu Sezgin Kılıç (38) ve Saray Şimşek (36) isimli iki bakım işçisi yaşamını yitirmiş, 9 işçi ise yaralanmıştır.

Türkiye'de birçok maden ocağı özelleştirilip, taşeron sistemine geçildikten sonra iş kazaları ve işçi ölümleri de artmıştır. Özel sektörün daha çok kar etme politikası, işçi sağlığı ve iş güvenliğini yok saymaktadır. Son yıllardaki büyük maden facialarına bakıldığında; göçük, grizu patlaması, karbonmonoksit zehirlenmesi, metan gazı ve karbondioksit boğulması gibi olayların tümünün özelleştirilen maden ocaklarında yaşandığı görülmektedir.

2010 Balıkesir Dursunbey’de Şen Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin (Şentaş Madencilik) işlettiği madende grizu patlaması sonucu 17 işçi hayatını kaybetmiştir. 2011 yılında Ciner grubunun işlettiği Afşin-Elbistan'daki Çölollar madeninde 11 işçi yaşamını yitirirken 9 işçi ise toprak altında kalmış, 13 Mayıs 2014’te Türkiye tarihinin en büyük maden faciasının yaşandığı Soma’da, Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.'nin işlettiği özel bir maden Ocağında 301 işçi yaşamını yitirmiştir. Yine 28 Ekim 2014’te Ermenek’te özel bir madende 18 işçi madeni su basması sonucu hayatını kaybetmiş, 17 Kasım 2016’da Şirvan’da Ciner Grubu bünyesinde faaliyet yürüten Park Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından işletilen Bakır Madeni Ocağında 16 işçi yaşamını yitirmiştir. 2014 yılında özelleştirilip Bereket Enerji grubu tarafından işletilen Yatağan Termik Santralinde ise 2 işçi yaşamını yitirmiştir.

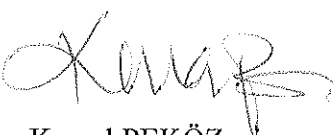
Facianın yaşandığı bu maden ocaklarının hepsinde; zamanında denetimlerin yapılmadığı, madenlerin yasal mevzuata uygun işletilmediği, işçi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli önlemlerin alınmadığı gibi bu kazaların ihmaller i zincirinin bir sonucu olarak gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır. Meslek odaları ve bilirkişi raporlarına yansıyan bilgiler de bu yönlü tespitleri doğrulamaktadır.

2004 yılında çıkarılan 5177 Sayılı Maden Yasasıyla birlikte özelleştirilen maden ocaklarında ölümlü iş kazaları oranı kamu işletmelerine göre 16 kat daha fazladır. Ölüm ve kaza istatistiklerinde de görüldüğü gibi, maden sektörü en zor ve riskli iş koludur. Binlerce işçinin çalıştığı ve üretime katıldığı böylesi bir iş kolunun özel sektöre devredilmesi işçi sağlığı ve iş güvenliğini de riske atmaktadır. Özel şirketler, maliyeti düşürmek için ilk tasarruf ettikleri maliyet kalemi İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki tedbirler olmaktadır. Bu da işçilerin canına mal olmaktadır.

Anayasanın 168 maddesi, “Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir.” Hükümü maden sektörü içinde geçerli ve uygulanabilir olmalıdır. Anayasanın bu hükmü çerçevesinde maden ocaklarının işletilmesi kamuya devredilmelidir.

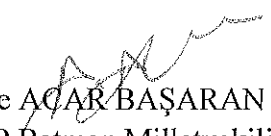
Maden sektöründe köklü yasal düzenlemelerin yeniden ele alınması, Avrupa standartlarında işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında tedbirlerin tartışılması, yaşanan maden facialarında özelleştirme politikasının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonun kurulması gerekmektedir.

Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

Kemal PEKÖZ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe AÇAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ruştı TİRYAKİ
HDP Batman Milletvekili

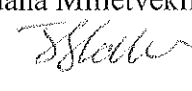

Erdal AYDEMİR
HDP Bingöl Milletvekili

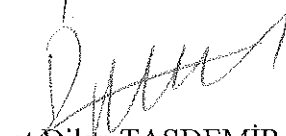

Salihe AYDENİZ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Musa FARİSOĞULLARI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Adnan Selçuk MIZRAKLI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

Abdülhamit KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet Dilan TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Kemal BÜLBÜL
HDP Antalya Milletvekili

Necdet İPEKYÜZ
HDP Batman Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Batman Milletvekili

Dersim DAĞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Diyarbakır Milletvekili